

РОЗГОРТАННЯ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ

Розглянуто динаміку розгортання фінансової кризи в Україні, аналізуються шляхи подолання кризи та зменшення впливу на головні макроекономічні показники.

Рассмотрена динамика разворачивания финансового кризиса в Украине, анализируются пути преодоления кризиса и уменьшения влияния на главные макроэкономические показатели.

Dynamics of the financial crisis expansion in Ukraine is considered; the ways of overcoming the crisis and reducing its influence on the main macroeconomic indicators are analyzed.

криза, національна економіка, макроекономічні показники, промислова продукція

Фінансова криза, яку ми спостерігаємо зараз в Україні, стала одночасно і прогнозованою, і неочікуваною. Прогнозованою, оскільки перші її ознаки з'явилися ще в 2007 р., а неочікуваною через те, що дуже швидко перекинулася до України зі світових ринків.

Перший етап світової фінансової кризи розпочався у 2007 р. з падіння світових фондових індексів провідних банків та фінансових компаній, внаслідок чого спекулятивний капітал з ринків розвинутих країн почав перетікати на ринки країн, що розвиваються, у пошуках стабільних високих прибутків. У цей період Україна стала одним із світових лідерів зростання фондових ринків.

Другий етап стартував на початку 2008 р. зі зростанням цін на сировинні та енергетичні ресурси, які стали більш привабливими внаслідок падіння фондових ринків. Так, ціна на метал за першу половину року зросла приблизно на 80, а на нафту – на 30%. Приріст сукупного обсягу іноземного капіталу в економіку за перше півріччя 2008 р. перевищив показник у 2,5 рази порівняно з попереднім роком [2].

Третій етап ми спостерігаємо зараз. Цей етап світової фінансової кризи розпочався серією банкрутств провідних світових фінансових компаній, наслідком чого стало поширення фінансової кризи на реальний сектор світового господарства, падіння попиту на світових ринках, обвал цін на сировинних ринках.

Починаючи із серпня 2008 р. в Україні спостерігається зменшення обсягів промислової продукції. Разом з тим політична та економічна нестабільність, посилення інфляційних процесів спричинили відтік іноземного капіталу. Український фондовий ринок поступово втрачає свої позиції. Вартість цінних паперів майже всіх підприємств знижується.

Усе це спричиняє різку девальвацію гривні. Курс гривні відносно долара до середини лютого 2009 р. зменшується майже вдвічі. Ситуація поглиблюється попитом на іноземну валюту викликаним необхідністю населення сплачувати кредити, оскільки близько 80% виданих кредитів є валютними [3].

Криза торкнулася практично всіх. Для України її наслідки вже зараз можна назвати катастрофічними: наш фондовий ринок звалився на 74,2%, металургія скоротила виробництво у два рази, національна валюта рекордно знецінилася. З початку року в загальний фонд державного бюджету надійшло лише 10% від

планового показника за січень, що на 400 млн грн менше, ніж за аналогічний період попереднього року. Також Міністерство фінансів заявило про січневий дефіцит Пенсійного фонду у 5,5 млрд грн [1].

Поки навіть поважні міжнародні організації не готові сказати, як надовго розтягнеться світова фінансова криза й хоч приблизно спрогнозувати її перебіг.

Для подолання світової фінансової кризи та недопущення руйнівного впливу на економіку України необхідне проведення структурних реформ у банківському секторі. Слабкість банківської системи відіграла ключову роль у поширенні кризових явищ на фінансовому ринку. Необхідно вживати заходи антикризового управління, проводити фінансове оздоровлення і рекапіталізацію банків, ліквідацію неплатоспроможних банків.

І найголовніше, українській владі необхідно об'єднати зусилля, оскільки без цього окремі зусилля для подолання фінансової кризи будуть неефективними.

Список використаної літератури

1. Леонов Д.В. Фінансова криза та український бізнес / Д.В. Леонов // Цінні папери України. – 2008. – № 42. – С. 17–20.
2. У дзеркалі статистики: Економіка України за 2008 рік // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 13. – С. 8–9.
3. Майборода Т.Г. Як подолати фінансову кризу? / Т.Г. Майборода // Цінні папери України. – 2008. – № 42. – С. 25–26.

Надійшло до редакції 12.02.09.